

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องสภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริม
สุขภาพสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผู้วิจัยได้
ดำเนินงานตามขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการดำเนินงานโรงเรียน
ส่งเสริมสุขภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
ประกอบด้วย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
  - 2.1 ลักษณะของเครื่องมือ
  - 2.2 การสร้างเครื่องมือ
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

**ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพ ปัญหาและประสิทธิภาพการดำเนินงานโรงเรียน
ส่งเสริมสุขภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร
เขต 1**

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร และครู ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน
2,253 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 176 คน ครู จำนวน 2,077 คน จาก
โรงเรียน 176 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้รับผิดชอบ
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ปีการศึกษา
2557 จำนวน 352 คน จำแนกเป็น ผู้บริหาร 176 คน ครูผู้รับผิดชอบ 176 คน การกำหนด
ขนาดของกลุ่มตัวอย่างนั้น ใช้ตารางสำเร็จรูปเปรียบเทียบประมาณของกลุ่มตัวอย่างของ
เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (วารุ เพ็งสวัสดิ์. 2551: 191)

การได้มาของกลุ่มตัวอย่าง โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน
ซึ่งได้จำนวน 327 คน ซึ่งเป็นเกณฑ์ขั้นต่ำ ในที่นี้ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 352 คน
2. เจาะจงเลือกผู้บริหารโรงเรียน ในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
โรงเรียนละ 1 คน จะได้ผู้บริหาร จำนวน 176 คน

3. ครูผู้รับผิดชอบ เลือกอย่างง่ายโดยเลือกครูที่ทำหน้าที่
รับผิดชอบงานอนามัยในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนละ 1 คน จำนวน 176 คน
แยกตามขนาดของโรงเรียนดังนี้

3.1 โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 61 โรงเรียน ผู้บริหาร 61 คน
ครูผู้รับผิดชอบ 61 คน

3.2 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 79 โรงเรียน ผู้บริหาร 79 คน
ครูผู้รับผิดชอบ 79 คน

3.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 36 โรงเรียน ผู้บริหาร 36 คน

ครูผู้รับผิดชอบ 36 คน

ตาราง 2 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดของโรงเรียน	โรงเรียน	กลุ่มตัวอย่าง		รวม
		ผู้บริหาร	ครูผู้รับผิดชอบ	
อำเภอเมืองสกลนคร				
1. โรงเรียนขนาดเล็ก	33	33	33	66
2. โรงเรียนขนาดกลาง	26	26	26	52
3. โรงเรียนขนาดใหญ่	12	12	12	24
อำเภอกุสุมาลย์				
1. โรงเรียนขนาดเล็ก	9	9	9	18
2. โรงเรียนขนาดกลาง	11	11	11	22
3. โรงเรียนขนาดใหญ่	6	6	6	12
อำเภอเต่างอย				
1. โรงเรียนขนาดเล็ก	2	2	2	4
2. โรงเรียนขนาดกลาง	4	4	4	8
3. โรงเรียนขนาดใหญ่	4	4	4	8
อำเภอโคกศรีสุพรรณ				
1. โรงเรียนขนาดเล็ก	7	7	7	14
2. โรงเรียนขนาดกลาง	9	9	9	18
3. โรงเรียนขนาดใหญ่	2	2	2	4
อำเภอโพนนาแก้ว				
1. โรงเรียนขนาดเล็ก	5	5	5	10
2. โรงเรียนขนาดกลาง	12	12	12	24
3. โรงเรียนขนาดใหญ่	3	3	3	6

ตาราง 2 (ต่อ)

ขนาดของโรงเรียน	โรงเรียน	กลุ่มตัวอย่าง		รวม
		ผู้บริหาร	ครู ผู้รับผิดชอบ	
อำเภอภูพาน				
1. โรงเรียนขนาดเล็ก	2	2	2	4
2. โรงเรียนขนาดกลาง	9	9	9	18
3. โรงเรียนขนาดใหญ่	5	5	5	10
อำเภอกุตุบาก				
1. โรงเรียนขนาดเล็ก	3	3	3	6
2. โรงเรียนขนาดกลาง	8	8	8	16
3. โรงเรียนขนาดใหญ่	4	4	4	8
รวม	176	176	176	352

ตาราง 3 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามขนาดของโรงเรียนเป็นรายโรงเรียน

ขนาดของโรงเรียน	กลุ่มตัวอย่าง		รวม
	ผู้บริหาร	ครู ผู้รับผิดชอบ	
อำเภอเมืองสกลนคร (โรงเรียนขนาดเล็ก)			
1. บ้านโพนบกสหราษฎร์วิทยา	1	1	2
2. บ้านดอนหมุโพธิ์ศรี “ชุมชนพัฒนา”	1	1	2
3. ดอนเชียงบาลราษฎร์บำรุงศิลป์	1	1	2
4. ชุมชนเชียงเคียรราษฎร์รังสรรค์	1	1	2
5. บ้านดอนเชียงคุณ	1	1	2
6. ดงชนเหล่าแมตบำรุงวิทย์	1	1	2
7. บ้านกุดแซ่	1	1	2
8. บ้านนาแก	1	1	2
9. บ้านดงขวาง	1	1	2

ตาราง 3 (ต่อ)

ขนาดของโรงเรียน	กลุ่มตัวอย่าง		รวม
	ผู้บริหาร	ครู ผู้รับผิดชอบ	
10. บ้านโพนก้างปลาโนนสมบูรณ์	1	1	2
11. บ้านนาทับแก้	1	1	2
12. บ้านพะโค	1	1	2
13. นาอ้อยคำสะอาด	1	1	2
14. บ้านกกส้มโฮง	1	1	2
15. ธาตุนาเวงวิทยา	1	1	2
16. ห้วยปลาไหลผดุงวิทย์	1	1	2
17. ผักแพรวบำรุงวิทยา	1	1	2
18. บ้านโพนยางคำ กรป.กลางพัฒนา	1	1	2
19. บ้านท่าเยี่ยมน้ำพุ่ง	1	1	2
20. บ้านหนองปลาตุกศรีวิทยา	1	1	2
21. บ้านพังขว้างวัฒนศิลป์	1	1	2
22. บ้านดงยอสามัคคีพิทยาศิลป์	1	1	2
23. บ้านโนนสวรรค์สมบูรณ์วิทย์	1	1	2
24. บ้านพังขว้างเหนือ 909 กรป. กลางอุบลรัตน์	1	1	2
25. บ้านนา (คุรุราษฎร์อุทิศวิทยายน)	1	1	2
26. บ้านท่าม่วง	1	1	2
27. บ้านดอนสัมพันธ์	1	1	2
28. บ้านสายปลาหลาย (คุรุราษฎร์ผดุง)	1	1	2
29. บ้านพะเนาว์ราษฎร์บำรุง สาขาบ้านนาขาม	1	1	2
30. บ้านหนองแคสหราษฎร์วิทยา	1	1	2
31. บ้านหนองสระ	1	1	2
32. บ้านดอนยาง (สหราษฎร์บำรุงวิทย์)	1	1	2

ตาราง 3 (ต่อ)

ขนาดของโรงเรียน	กลุ่มตัวอย่าง		รวม
	ผู้บริหาร	ครู ผู้รับผิดชอบ	
33. บ้านบางโองประชาอุทิศ	1	1	2
อำเภอเมืองสกลนคร (โรงเรียนขนาดกลาง)			
1. บ้านพานสหราษฎร์บำรุง	1	1	2
2. บ้านประชาสุขสันต์	1	1	2
3. โคกเกาะวิทยาคาร	1	1	2
4. บ้านโคกสูง (สหราษฎร์บำรุง)	1	1	2
5. นายอวัฒนา	1	1	2
6. คุ้มดอนราษฎร์สามัคคีบำรุง	1	1	2
7. ทุ่งมนพิทยาคาร	1	1	2
8. บ้านป่าหว้าน	1	1	2
9. บ้านหนองมะเกลือ	1	1	2
10. บ้านดงมะไฟสามัคคีราษฎร์อุทิศ	1	1	2
11. บ้านหนองไผ่	1	1	2
12. สกลนคร (วันครู2501)	1	1	2
13. ชุมชนโนนหอมไผ่ล้อม	1	1	2
14. บ้านดงชุมข้าว 'คุรุราษฎร์รังสรรค์'	1	1	2
15. ห้วยทรายวิทยา	1	1	2
16. บ้านหนองนาเลิศ	1	1	2
17. บ้านดอนแคน 'คุรุราษฎร์ผดุงวิทย์'	1	1	2
18. บ้านศรีวิชา 'คุรุราษฎร์อุทิศ'	1	1	2
19. บ้านนาคำวิทยาคาร	1	1	2
20. บ้านพะเนาว์ราษฎร์บำรุง	1	1	2
21. บ้านบอนสหราษฎร์บำรุง	1	1	2
22. บ้านหนองปลาน้อย (สุทธะเรืองศิลป์)	1	1	2

ตาราง 3 (ต่อ)

ขนาดของโรงเรียน	กลุ่มตัวอย่าง		รวม
	ผู้บริหาร	ครู ผู้รับผิดชอบ	
23. บ้านท่าวัด 'ศุภราชบุรีบำรุงวิทย์'	1	1	2
24. บ้านหนองศาลาราชบุรีบำรุง	1	1	2
25. บ้านนาดอกไม้ผดุงวิทยา	1	1	2
26. บ้านน้อยจอมศรี	1	1	2
อำเภอเมืองสกลนคร (โรงเรียนขนาดใหญ่)			
1. ชุมชนดงมะไฟเจริญศิลป์	1	1	2
2. ศรีบุญเรืองวิทยาจารย์	1	1	2
3. บ้านหนองหอย	1	1	2
4. ศิริราชบุรีวิทยาจารย์	1	1	2
5. บ้านดงมะไฟสามัคคีราษฎร์อุทิศ	1	1	2
6. ท่าแร่วิทยา	1	1	2
7. อนุบาลสกลนคร	1	1	2
8. เขิงชุมราษฎร์นุกูล	1	1	2
9. บ้านโคกก่อง	1	1	2
10. เมืองสกลนคร (ธาตุนารายณ์แจ้งเวง)	1	1	2
11. บ้านม่วงลาธารราษฎร์ผดุงศิลป์	1	1	2
12. บ้านหนองลาด (ราษฎร์อุทิศวิทยาคม)	1	1	2
อำเภอกุสุมาลย์ (โรงเรียนขนาดเล็ก)			
1. บ้านนาเพียงเก่าสนธิราษฎร์สามัคคี	1	1	2
2. บ้านอู่ม่จวน	1	1	2
3. บ้านซ่งเต่า	1	1	2
4. บ้านทุ่งศรี	1	1	2
5. นาเพียงสว่างวิทยานุกูล (สาขาศรีคง)	1	1	2
6. บ้านนาดี	1	1	2

ตาราง 3 (ต่อ)

ขนาดของโรงเรียน	กลุ่มตัวอย่าง		รวม
	ผู้บริหาร	ครู ผู้รับผิดชอบ	
7. บ้านโคกสะอาด	1	1	2
8. บ้านแก่งคำประชาสามัคคี	1	1	2
9. บ้านสนามบิน	1	1	2
อำเภอกุสุมาลย์ (โรงเรียนขนาดกลาง)			
1. บ้านโคกม่วง	1	1	2
2. บ้านบอนสหราษฎร์อุทิศ	1	1	2
3. โปศาลวิทยา	1	1	2
4. บ้านจิวศิริราษฎร์บำรุง	1	1	2
5. บ้านห้วยกอกหนองเค็ม	1	1	2
6. ชุมชนนิรมัย	1	1	2
7. บ้านหนองปลาตอง (ประชาวิทยาจารย์)	1	1	2
8. บ้านกุดฮู	1	1	2
9. บ้านกุดสะกอย	1	1	2
10. บ้านหนองบัวสร้างวิทยาจารย์	1	1	2
11. บ้านนาโพธิ์คุรุราษฎร์พัฒนา	1	1	2
อำเภอกุสุมาลย์ (โรงเรียนขนาดใหญ่)			
1. อนุบาลกุสุมาลย์	1	1	2
2. นาเพียงสว่างวิทยานุกูล	1	1	2
3. บ้านม่วงวิทยา	1	1	2
4. บ้านอีกุด	1	1	2
5. ชุมชนบ่แสนพันมิตรภาพที่ 21	1	1	2
6. บ้านโพนแพ่ง เจียรนวนนทีอุทิศ 5	1	1	2
อำเภอต่างออย (โรงเรียนขนาดเล็ก)			
1. บ้านห้วยหวด	1	1	2

ตาราง 3 (ต่อ)

ขนาดของโรงเรียน	กลุ่มตัวอย่าง		รวม
	ผู้บริหาร	ครู ผู้รับผิดชอบ	
2. บ้านกวนบูน	1	1	2
อำเภอต่างอย (โรงเรียนขนาดกลาง)			
1. บ้านโคกกลาง	1	1	2
2. บ้านจันทร์เพ็ญ	1	1	2
3. บ้านหนองบึงทวาย	1	1	2
4. นางอวยโพนปลาไหล	1	1	2
อำเภอต่างอย (โรงเรียนขนาดใหญ่)			
1. อนุบาลต่างอย	1	1	2
2. บ้านนาอ่างม่วงคำ	1	1	2
3. บ้านนาตาลคำซ่า	1	1	2
4. บ้านดงหลวง	1	1	2
อำเภอโคกศรีสุพรรณ (โรงเรียนขนาดเล็ก)			
1. บ้านดำนม่วงคำ	1	1	2
2. บ้านนามนประชาสามัคคี	1	1	2
3. บ้านลาดค้อ	1	1	2
4. บ้านป่าปอสหพัฒนศึกษา	1	1	2
5. บ้านนาสีนวล	1	1	2
6. บ้านห้วยแคน	1	1	2
7. บ้านดงหนองเหียน	1	1	2
อำเภอโคกศรีสุพรรณ (โรงเรียนขนาดกลาง)			
1. บ้านห้วยหีบวิทยาธาร	1	1	2
2. บ้านหนองแซ่โนนมาลา	1	1	2
3. บ้านหนองกอมป่าขาว	1	1	2
4. บ้านโพนทองประชาอุทิศ	1	1	2

ตาราง 3 (ต่อ)

ขนาดของโรงเรียน	กลุ่มตัวอย่าง		รวม
	ผู้บริหาร	ครู ผู้รับผิดชอบ	
5. บ้านไร่นาดิ	1	1	2
6. บ้านห้วยยาง	1	1	2
7. บ้านเหล่าโพนค้อราษฎร์วิทยา	1	1	2
8. บ้านม่วงไข่ประชาราษฎร์สงเคราะห์	1	1	2
9. บ้านตองโขบ	1	1	2
อำเภอโคกศรีสุพรรณ (โรงเรียนขนาดใหญ่)			
1. อนุบาลโคกศรีสุพรรณ	1	1	2
2. บ้านแมตนาทม	1	1	2
อำเภอโพธิ์นาแกว (โรงเรียนขนาดเล็ก)			
1. บ้านน้ำพุราษฎร์สงเคราะห์	1	1	2
2. โพนบกผดุงศาสตร์	1	1	2
3. บ้านวังปลาเชื่อม	1	1	2
4. โพนงามโคกวิทยาคาร	1	1	2
5. บ้านโคกแกว	1	1	2
อำเภอโพธิ์นาแกว (โรงเรียนขนาดกลาง)			
1. บ้านโนนงุง	1	1	2
2. นาแกวพิทยาคม	1	1	2
3. บ้านนาเดื่อ	1	1	2
4. บ้านปุงสหราษฎร์บำรุง	1	1	2
5. ท่าศาลารราษฎร์วิทยา	1	1	2
6. บ้านเชียงสีราษฎร์อำนวยการ	1	1	2
7. บ้านหนองกระบอกราษฎร์อุทิศวิทยา	1	1	2
8. บ้านนาตงสหราษฎร์อุทิศ	1	1	2
9. บ้านป่าพาง	1	1	2

ตาราง 3 (ต่อ)

ขนาดของโรงเรียน	กลุ่มตัวอย่าง		รวม
	ผู้บริหาร	ครู ผู้รับผิดชอบ	
10. บ้านแป้นสามัคคีราษฎร์บำรุง	1	1	2
11. อนุบาลโพธินาแก้ว	1	1	2
12. บ้านนาจาน	1	1	2
อำเภอโพธินาแก้ว (โรงเรียนขนาดใหญ่)			
1. บ้านกลางนาเดื่อ	1	1	2
2. หนองฝือเทพนิมิต	1	1	2
3. บ้านโพธิ์วัฒนาวิทยา	1	1	2
อำเภอภูพาน (โรงเรียนขนาดเล็ก)			
1. บ้านสร้างแก้วราษฎร์พัฒนา	1	1	2
2. บ้านสะพานสาม	1	1	2
อำเภอภูพาน (โรงเรียนขนาดกลาง)			
1. บ้านโคกภู	1	1	2
2. บ้านฮ่องลิ้มประชาสรร	1	1	2
3. บ้านใหม่พัฒนา	1	1	2
4. น้ำพุจัตระเปียบวิทยา	1	1	2
5. บ้านดอนราษฎร์บำรุงวิทย์	1	1	2
6. บ้านหนองครองราษฎร์ประสงค์	1	1	2
7. บ้านป่อเต็อนห้า	1	1	2
8. บ้านชมพูปาน	1	1	2
9. บ้านหลุบเลา	1	1	2
อำเภอภูพาน (โรงเรียนขนาดใหญ่)			
1. บ้านกปลาชีวนาไต่	1	1	2
2. ชุมชนบ้านสร้างค้อ	1	1	2
3. อนุบาลภูพาน	1	1	2

ตาราง 3 (ต่อ)

ขนาดของโรงเรียน	กลุ่มตัวอย่าง		รวม
	ผู้บริหาร	ครู ผู้รับผิดชอบ	
4. บ้านยางใต้เจริญราษฎร์ไพบูลย์	1	1	2
5. เขื่อนน้ำพุง	1	1	2
อำเภอกุตุบาก (โรงเรียนขนาดเล็ก)			
1. บ้านงิ้ว	1	1	2
2. บ้านกุดน้ำใส	1	1	2
3. บ้านเชิงดอย	1	1	2
อำเภอกุตุบาก (โรงเรียนขนาดกลาง)			
1. บ้านค้อใหญ่	1	1	2
2. บ้านนาม่องดงนิมิตวิทยา	1	1	2
3. บ้านหนองคำตารากานนท์วิทยา	1	1	2
4. บ้านกลาง"ผดุงราษฎร์วิทยา"	1	1	2
5. บ้านค้อน้อย	1	1	2
6. บ้านนาขาม	1	1	2
7. บ้านโพนงามคุรุราษฎร์วิทยา	1	1	2
8. บ้านหนองสะโนราษฎร์รังสฤษดิ์	1	1	2
อำเภอกุตุบาก (โรงเรียนขนาดใหญ่)			
1. บ้านบัวคุรุราษฎร์สามัคคี	1	1	2
2. กุดบากราษฎร์บำรุง	1	1	2
3. บ้านกุดแฮดวัฒนราษฎร์ผดุง	1	1	2
4. ชุมชนบ้านกุดไผ่	1	1	2
รวม	176	176	352

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพ ปัญหา และประสิทธิผลการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 ซึ่งผู้วิจัยพัฒนาขึ้นแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่เป็นลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ของทั้ง 10 องค์ประกอบ ดังนี้

- องค์ประกอบที่ 1 นโยบายของโรงเรียน
- องค์ประกอบที่ 2 การบริหารจัดการในโรงเรียน
- องค์ประกอบที่ 3 โครงการร่วมระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
- องค์ประกอบที่ 4 การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อสุขภาพ
- องค์ประกอบที่ 5 บริการอนามัยโรงเรียน
- องค์ประกอบที่ 6 สุขศึกษาในโรงเรียน
- องค์ประกอบที่ 7 โภชนาการและอาหารที่ปลอดภัย
- องค์ประกอบที่ 8 การออกกำลังกาย กีฬา และนันทนาการ
- องค์ประกอบที่ 9 การให้คำปรึกษาและสนับสนุนทางสังคม
- องค์ประกอบที่ 10 การส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียน

สำหรับการกำหนดค่าระดับตามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์น้ำหนักคะแนน ดังนี้

5 หมายถึง มีสภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีสภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีสภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีสภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการดำเนินงานโรงเรียน
ส่งเสริมสุขภาพอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีสภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการดำเนินงานโรงเรียน
ส่งเสริมสุขภาพอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ในการสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า และดำเนินการสร้าง
แบบสอบถามการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลการ
ดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เพื่อเป็นแนวทางและเป็นประโยชน์ในการสร้าง
แบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดและจุดมุ่งหมายของการวิจัย

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อ
ตรวจสอบ แก้ไข และปรับปรุงในเบื้องต้น

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วในเบื้องต้นไปหาความ
เที่ยงตรง (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย

4.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร ประธาน
กรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

4.2 รองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ กรรมการบริหาร
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สกลนคร

4.3 นายฉลาด เดชธิดา รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

4.4 ดร.ระพีพรรณ ร้อยพิลา ผู้อำนวยการกลุ่มอำนวยการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

4.5 ดร.วิศิษฐ์ มุ่งนากลาง ผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยฐานะ
ชำนาญการพิเศษโรงเรียนบ้านม่วงวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
สกลนคร เขต 1

5. ผลการพิจารณาโดยผู้เชี่ยวชาญนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง
(IOC : Item objective congruency) ได้ระหว่าง 0.8 – 1.0 ใช้ได้ทุกข้อ

6. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้บริหาร และครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

6.1 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามโดยหาค่าการกระจายของข้อมูลตัดข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกต่ำกว่า 0.203 ทิ้งไป ผลการทดลองใช้เครื่องมือ (Try-out) ทั้ง 10 องค์ประกอบปรากฏว่า แต่ละองค์ประกอบมีค่าอำนาจจำแนกตามเกณฑ์ ดังนี้

6.1.1 ข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานรวมทั้ง 10 องค์ประกอบ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อไม่ต่ำกว่า .203 ตามเกณฑ์ทุกข้อ

6.1.2 ข้อคำถามเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานรวมทั้ง 10 องค์ประกอบ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อไม่ต่ำกว่า .203 ตามเกณฑ์ทุกข้อ

6.1.3 ข้อคำถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการดำเนินงานรวมทั้ง 10 องค์ประกอบ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อไม่ต่ำกว่า .203 ตามเกณฑ์ทุกข้อ

6.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach's Coefficient) ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป คัดข้อคำถามที่มีค่าความเชื่อมั่นต่ำกว่า 0.8 ทิ้งไป ผลการทดลองใช้เครื่องมือ (Try-out) ทั้ง 10 องค์ประกอบ ปรากฏว่าแต่ละองค์ประกอบมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในเกณฑ์ ดังนี้

6.2.1 ข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานรวมทั้ง 10 องค์ประกอบ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.965 และค่าความเชื่อมั่นรายข้อไม่ต่ำกว่า 0.8 ตามเกณฑ์ทุกข้อ

6.2.2 ข้อคำถามเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานรวมทั้ง 10 องค์ประกอบ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.946 และค่าความเชื่อมั่นรายข้อไม่ต่ำกว่า 0.8 ตามเกณฑ์ทุกข้อ

6.2.3 ข้อคำถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการดำเนินงานรวมทั้ง 10 องค์ประกอบ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.965 และค่าความเชื่อมั่นรายข้อไม่ต่ำกว่า 0.8 ตามเกณฑ์ทุกข้อ

7. พิมพ์แบบสอบถามฉบับจริงแล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขออนุญาตรับรองจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อแนะนำตัวและขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และติดต่อเจ้าหน้าที่ธุรการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลและติดตามรับคืนแบบสอบถาม
2. ประสานงานโดยตรงกับเจ้าหน้าที่ธุรการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เพื่อรับคืนแบบสอบถามและติดตามแบบสอบถามที่ยังค้างส่ง หรือแก้ไขแบบสอบถามที่ผู้ตอบ ตอบไม่สมบูรณ์ภายในเวลา 30 วัน
3. รวบรวมแบบสอบถามที่ได้คืนมาตรวจความสมบูรณ์แล้วดำเนินการขึ้นต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้มาทั้งหมดมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการทางสถิติซึ่งได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดมาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ในการตอบแบบสอบถาม แล้วคัดเลือกทั้งฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปดำเนินการวิเคราะห์ต่อไป
2. นำแบบสอบถามที่ได้รับการคัดเลือกไปตรวจคะแนนเป็นรายข้อตามเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้
  - สภาพ ปัญหา และประสิทธิผล อยู่ในระดับมากที่สุดให้ 5 คะแนน
  - สภาพ ปัญหา และประสิทธิผล อยู่ในระดับมากให้ 4 คะแนน
  - สภาพ ปัญหา และประสิทธิผล อยู่ในระดับปานกลางให้ 3 คะแนน
  - สภาพ ปัญหา และประสิทธิผล อยู่ในระดับน้อยให้ 2 คะแนน
  - สภาพ ปัญหา และประสิทธิผล อยู่ในระดับน้อยที่สุดให้ 1 คะแนน
3. ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

3.1 วิเคราะห์ระดับสภาพ ปัญหา และประสิทธิผลการดำเนินงาน
โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

โดยรวมทุกองค์ประกอบและเป็นรายชื่อ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนรายชื่อ แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมินระดับความคิดเห็น โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) แล้วนำเอาค่าเฉลี่ยที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์เปรียบเทียบเกณฑ์พิจารณา (บุญชม ศรีสะอาด. 2553: 23-24) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 แปลความหมายว่า สภาพ ปัญหาและ
ประสิทธิผลการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 แปลความหมายว่า สภาพ ปัญหาและ
ประสิทธิผลการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 แปลความหมายว่า สภาพ ปัญหาและ
ประสิทธิผลการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 แปลความหมายว่า สภาพ ปัญหาและ
ประสิทธิผลการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 แปลความหมายว่า สภาพ ปัญหาและ
ประสิทธิผลการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพน้อยที่สุด

3.2 วิเคราะห์และเปรียบเทียบสภาพ ปัญหา และประสิทธิผลการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 แต่ละองค์ประกอบโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F – test ชนิด One way ANOVA)

3.3 วิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 โดยใช้การ แจกแจงความถี่

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
  - 1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean)
  - 1.2 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
  - 1.3 ค่าร้อยละ (Percentage)
2. สถิติที่ใช้ในการคุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ไม่มีข้อคำถามแบบเลือกตอบตามความคิดเห็นของผู้ตอบ การหาคุณภาพของเครื่องมือจึงใช้วิธีการหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Coefficient)

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

3.1 สมมติฐานข้อ 1 “สภาพการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 อยู่ในระดับมาก” ใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3.2 สมมติฐานข้อ 2 “ปัญหาการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 อยู่ในระดับปานกลาง” ใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3.3 สมมติฐานข้อ 3 “ประสิทธิผลการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู อยู่ในระดับมาก” ใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3.4 สมมติฐานข้อ 4 “ประสิทธิผลการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความแตกต่างกัน” ใช้สถิติการทดสอบเอฟเทส (F-test) แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) ในกรณีพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย จะทำการทดสอบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe' Method)

3.5 สมมติฐานข้อ 5 “ประสิทธิผลการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูที่อยู่ในโรงเรียนแต่ละอำเภอมีความแตกต่างกัน” ใช้สถิติการทดสอบเอฟเทส (F-test) แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) ในกรณีพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย จะทำการทดสอบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe' Method)

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพผลการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

การหาแนวทางการพัฒนาโดยการนำผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่พบว่า ปัญหาการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ด้านใดอยู่ในระดับสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวมโดยนำข้อมูลด้านนั้นๆ มาหาวิธีการพัฒนา โดยร่างเป็นแนวทางการพัฒนาเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 10 คน พิจารณาปรับปรุงความเหมาะสม เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาต่อไป

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
2. รองศาสตราจารย์ ดร. ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์ กรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
3. นางวิจิตรา พลศรีลา ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
4. นายเทพรังสรรค์ จันทร์ขี้ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสกลนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
5. นายชญัญญ ไครบุตร ผู้อำนวยการโรงเรียนเชิงชุมราษฎร์นุกูล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
6. นายบุญธรรม ลือชัย ผู้อำนวยการโรงเรียนสกลนคร (วันครู 2501) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
7. นายอภิชาติ แสณภูวา ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกกส้มโอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
8. นางนิตยา ดาวังปา ครูผู้รับผิดชอบงานอนามัยโรงเรียนนายอวัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
9. นางทักษิณา ศรีวิไล ครูผู้รับผิดชอบงานอนามัยโรงเรียนบ้านดงยอสามัคคีพิทยาศิลป์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
10. นางสาวสิริกร มาตราช ครูผู้รับผิดชอบงานอนามัยโรงเรียนนาอ้อยคำสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1